

GEESTELIJK BEGELEIDER:

**Een nieuw vak in een steeds jachtigere wereld
waarin steeds meer behoefte bestaat aan reflectie, rust en een goed gesprek.
'Ik zie mensen met een nogal verstoord godsbeeld'**

15 februari 2011
door Govert van Veen

Naam: Kees van der Ham
Leeftijd: 61 jaar
Geboorteplaats: Voorburg
Woonplaats: Roosendaal
Burgerlijke staat: getrouwd, twee kinderen, drie kleinkinderen
Studie/carrière: gymnasium, sociologie, organisatiekunde, hoofd personeelszaken en personeelsadviseur bij Stichting Groenhuysen,
Opleiding geestelijk begeleider op Titus Brandsma Instituut
Freelance geestelijk begeleider

Materialisme, meer geld verdienen ...

Zijn er geen belangrijkere dingen in het leven? Voor Roosendaler Kees van der Ham wel. Hij zag, zegt hij zelf, haast letterlijk het licht. En praat nu als geestelijk begeleider met mensen over problemen, geluk, gevoel en de zin van het bestaan.

Het was zo'n typische en mooie herfstdag. Het mistte en het schemerde. Kees van der Ham, fervent hardloper, was ter hoogte van Zonneland, tussen Roosendaal en Nispen, toen het gebeurde. Een flits, een soort bliksemflits, daalde naar eigen zeggen op hem neer. "Achteraf noem ik het een goddelijke aanraking."

De gebeurtenis deed iets met zijn leven. "En op het moment dat het gebeurde trouwens ook iets wezenlijks met m'n lichaam. Het voelde heel heftig. Ik trilde een paar seconden over m'n hele lijf ..." Het bracht hem tot het besef dat hij nieuwe wegen moest inslaan. Dat hij zijn hart moest volgen. Hij besloot te stoppen met de 'ratrace' waarin hij was terechtgekomen. Niet gaan voor een nog belangrijkere functie bij zijn werkgever en nog verder van de werkvloer en de mensen af te komen staan. Maar voor zichzelf te kiezen. Voor zijn eigen welzijn. Voor meer en diepgaander contact met de mensheid. Hij volgde een studie geestelijk begeleider, slaagde, en ging met vervroegd pensioen. Ondanks de financiële terugval die dat tot gevolg had, de terugval in status en het verlies van allerlei zekerheden.

In zijn bewust sober gehouden werkkamer in Roosendaal laat hij de mensen praten. Op het tafeltje staat een kaars. Die kreeg hij bij het afstuderen van het Titus Brandsma Instituut. De kaars is half opgebrand.

- Waartoe dient die kaars?

"Die steek ik aan als de aard van het gesprek en de situatie daar aanleiding toe geven. Als het gaat over meer dan ons tweeën. Meer tussen hemel en aarde. Die kaars symboliseert dat."

- Waar gaat het nou om?

In deze kamer, in de gesprekken die u hier voert als geestelijk begeleider?

"Het kan overall om gaan, maar dan vanuit een spirituele invalshoek. Het gaat om een zoektocht naar je eigen ik, je identiteit. Verdieping. Waarvoor ben ik hier? Wat past het best bij me? Ben ik gelukkig?"

Waarom niet? Hoe kan ik gelukkiger worden? Ieder mens heeft iets unieks. Heeft een roeping. Het kan van belang zijn dat specifieke boven tafel te krijgen. Te zoeken naar datgene dat je past als een tweede huid. Ik help bij die zoektocht. Ben een metgezel op die reis naar het onbekende. Tuurlijk kan het hier in deze kamer wel eens klappen. Soms moet je iets doorprikken. En dan kunnen emoties hoog oplopen. Vaak vertaalt zich dat in een huilbui.”

- U moet goed kunnen luisteren?

“Ja. Uitnodigend luisteren, noem ik dat. Heb ik moeten leren. Maar ben daar goed in geworden. Aldus mensen van de opleiding in Nijmegen.”

- Hoe bent u daar op latere leeftijd nog terecht gekomen?

“Had te maken met die reorganisatie op mijn werk, waardoor ik een lagere functie kreeg. Maar waardoor ik wel ontdekte dat mijn hart lag bij het begeleiden van mensen. En dan die flits bij Zonneland. De zekerheid verlaten, de beschermende omgeving, het volgen van je hart, of minstens je gevoel, dat betekende een hele stap voor mij hoor, een heel avontuur. Want ik hechtte altijd aan zekerheden. Maar nu zit ik op mijn plaats en weer lekker in mijn vel. Geestelijk begeleider, dat is een nieuw vak. Het is nog onbekend. Van de zeventig leden van onze beroepsvereniging zij er vijftig gelieerd aan theologie, aan de kerk. Pastors en zo. Ik niet. Ik werk zelfstandig. Veel mensen voelen zich ook niet meer bij de kerk betrokken.”

- Maar u bent wel gelovig?

“Ja. Er was een mindere periode, maar de laatste jaren ben ik dat zeer wel weer. Rooms-katholiek. Elke zondagmorgen bezoek ik de eucharistieviering. In de kapel van Mariadal, bij de zusters franciscanessen. Ik ben er bekend en vertrouwd. Het daar bezinningsweekends gevolgd, nog voor ik zelf geestelijk begeleider was.”

- Wat doet u nu eigenlijk allemaal op dit gebied?

“Bij 't Stoofje in Oudenbosch verzorg ik zingevingsbijeenkomsten, bij de KBO in Bergen op Zoom geef ik cursussen spiritualiteit en levensverhaal en bij Spirit in Roosendaal verzorg ik bijeenkomsten geestelijke tekstlezing. Verder ben ik leerbegeleider en supervisor.”

- Wat treft u zoal aan? Wat zijn de problemen van tegenwoordig? Waar is de mens naar op zoek?

“Van alles. Ik zie nogal wat mensen met een verstoord godsbeeld. Vanuit hun opvoeding. Waar alles uit naam van de Heer ging. Straffen, noem maar op. Mensen die alles wat hen overkomt nog steeds als een oordeel van God ervaren. Of mensen die diepgelovig hebben geleefd maar daar door een ingrijpende gebeurtenis ineens niks meer voor voelen, mensen die iets is overkomen, of van wie een naaste iets is overkomen, en die daar niets van begrijpen. Dit kan God niet bedoeld hebben. Of; waarom ik?”

- Maar los van de godsdienst ...

“Tja, druk, druk, druk hè. Mensen hebben het zó druk. Ik zie het aan mijn eigen dochter. Kind naar de opvang brengen, werken, kind ophalen, boodschappen, koken, noem maar op. We worden opgeslorpt door de drukte van het dagelijks leven. Op een gegeven moment gaan we ons afvragen waar het nou eigenlijk om gaat. Er is behoefte aan afstand, aan reflectie, aan rust, aan een goed gesprek, Dat laatste bij vrouwen vooral. Stiltecurcussen, meditatie, re zijn groeiende wachtlijsten. Niet voor niets.”

- Nog gevallen van problemen door seksueel misbruik, de laatste tijd?

“Ik ben ik gesprek geweest met mensen die seksueel zijn misbruikt. Maar dat was niet in katholieke kring. Vaak worden mensen verwezen naar de GGZ voor psycho-therapeutische hulp. Daarnaast is er ook geestelijke nood en hiervoor is geestelijke begeleiding nodig. Ik hoop dat artsen, huisartsen

vooral, mensen meer naar ons gaan verwijzen. De bekendheid is nog gering. Het is tenslotte een nieuwe beroepsgroep. We zijn ook nog in gesprek met ziektekostenverzekeraars.”

- En tot die tijd?

“Tot die tijd praat ik met mensen als die daar behoefte aan hebben en staat daar wat mij betreft een vergoeding tegenover op basis van draagkracht. Onze beroepsvereniging - Gaandeweg, Vereniging van Geestelijk Begeleiders in België en Nederland – red – adviseert veertig euro per gesprek van een uur of anderhalf uur. Maar als dat niet kan, dan niet. Ik ben er als ze met me willen praten. Als ik mensen zie groeien, groeien in diepgang, vind ik het ook al een hele beloning.’

Website: www.levens-wijzer.nl

E-mail: cvanderham@home.nl

Vereniging GAANDEWEG: www.gaandeweg.org